

**Francisci Monacelli Eugubini J. U. D. Protonotarii
Apostolici, olim Ecclesiæ Venusinæ, ac deinde Æsinatis
Vicarii Generalis, &c. Formularium Legale Practicum Fori
Ecclesiastici**

In Quo Formulæ Expeditionum usufrequentium de his, quæ pertinent ad
Officium Judicis nobile, continentur ; Opus Episcopis, Vicariis Generalibus,
Aliisque Iurisdictionem quasi Episcopalem exercentibus: necnon
Confessariis, Parochis, Cancellariis, cæterisque in dicto Foro versantibus,
apprimè utile ...

In qua præter Supplementum Formularum Fori extrajudicialis, accesserunt
quamplures Formulæ Fori contentiosi, necnon nonnullæ litteræ Pastorales
non minùs utiles, quàm necessariæ gubernium Ecclesiasticum
assumentibus, ab eodem Auctore annotationibus auctæ, sacræ paginæ
oraculis, & Sacr. ...

Monacellus, Franciscus

Venetiis, 1707

Decreti permissionis alienationis vigore Beneplacti Apostolici. Form. IV.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62423](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62423)

cit Fulgin. *de emphyt. tit. de laud. quest. 1. n. 5.* idem dicitur in formula quod solvatur solitum laudemium. Solvi autem debeat laudemium non solum quando sit renovatio propter lineam finitam; sed etiam quando res emphyteutica transit in extraneum vel aliam Ecclesiam vigore contractus etiam cum pacto redimendi, Niger. *de laudem par. 2. quest. 5. art. 1. nu. 24.* aut legati, aut donationis, Fulgin. *ubi sup. quest. 6. nu. 2.* Panimol. *dec. 4. num. 13. 26. & 27.* Rot. coram Coccin. *dec. 2314. nu. 1.* dummodò legatarius, vel donatarius non sit de compræhensi in Investitura, quia dum alienatio fit inter compræhensos laudemium non debetur, Fulgin. *ubi sup. q. 5. per tot.* ubi dat limitationes.

5. **AD FORMAM PRÆCEDENTIUM INVESTITURARUM.** Per hanc clausulam datur intelligi quod Ecclesia, quæ concedit renovationem, non potest primam Investituram in substantialibus sine Beneplacito Apostolico alterare, putà de gentilitia, seu ex pacto, & providentia in hæreditarium, vel de tertia ad quartam generationem concedere. Reoan. *de reb. Ecol. non alien. q. 61. num. 5.* Rot. *dec. 165. num. 10. par. 10. rec. & coram Coccin. dec. 2264. à num. 45.* & hoc procedit non solum in præjudicium sui ipsius, sed neque in Investitura compræhensorum, quando est pacto, & providentia, & acquisita titulo lucrativo, puta per solutionem canonis medioeris summæ, & cum promissione meliorandi, tunc enim primus acquirens non potest præjudicium inferre vocati, Marefcott. *var. resol. lib. 1. cap. 74. num. 3.* Rot. coram Coccin. *dec. 1543. num. 3. & dec. 55. num. 19. par. 10. rec.*

Decreti permissionis alienationis
vigore Beneplaciti
Apostolici.

FORMULA IV.

SUMMARIUM.

1 Beneplacitum Apostolicum pro alienatione bonorum Ecclesie semper

continet clausulas conditionales verificandas causa cognita.

Clausula -- si causa per te diligenter cognita, contenta in Brevis in forma significavit: non est verificanda judicialiter, sed per solum iuramentum impetrantis.

2 Beneplacitum Apostolicum potest precedere, & subsequi contractum alienationis, dummodò non tradatur possessio.

Alienans bona Ecclesie cum clausula Salvo Beneplacito Apostolico, nec alias aliter &c. non excusatur ab incursum poenarum.

3 Alienans bona Ecclesie per Procuratorem, non incurrit poenas Extravag. Ambitiosæ, si tradatur possessio ante impetrationem Beneplaciti.

4 Poena Extravag. Ambitiosæ sunt in viridi observationem, & allegantur Decreta, & nu. 5. 6. & 7.

8 In materia incursum censurarum in alienatione bonorum Ecclesie sequenda est opinio Sacr. Congregationum.

Bona fides sincera, vel ignorantia facti probabilis excusat alienantes ab incursum censurarum.

9 Confessarius non potest absolvere a censuris incursum ob alienationem bonorum Ecclesie.

Censuræ late à jure, vel ab homine Papæ non reservatæ, Episcopo reservatæ censetur.

10 Censuræ late contra alienantes bona Ecclesie sunt ex praxi reservatæ. Alienantes bona Ecclesie sine Beneplacito, censuras à Concilio Trid. suspensas incurrun, & n. 11.

12 Beneplacitum Apostolicum exigitur pro solvendo ere alieno illius, qui bona Ecclesie reliquit.

Compromissum de rebus Ecclesie fieri non potest sine Beneplacito.

Compromissum de re spirituali non fit in laicum.

13 Extravagans Ambitiosæ est ubique servanda, nec allegari potest non usus, & n. 14.

15 Beneplacitum Apostolicum ex lapsu temporis non presumitur intercessisse.

- nisse, nisi agatur de contractu Ecclesiis favorabili.
 Beneplaciti præsumptio cessat ubi ex inspectione Instrumenti apparet solemnitates non fuisse servatas.
- 16 Regulares alienantes, seu hypotecantes bona Monasterii absque Beneplacito, pœnas in Decreto Urbani VIII. contentas ipso facto incurrunt.
- 17 Regulares non possunt retinere Aromatarium, nisi pro usu Religiosorum.
- 18 Regularis promotus ad Episcopatum recuperat jus succedendi in bonis Agnatorum favore suæ Cathedræ, & num. 19.
- 20 Religiosus egrediens à Religione factio Papæ, non recuperat bona ter-

- tio jam quæstia.
- 21 Asserti Judicis acta vidisse probat productionem, non autem Notarii.
- 22 Beneplacitum subreptitiè obventum nihil prodest, & exequi non debet. Adagium, quod Papa censetur habere omnia jura in serinio pectoris, quomodo intelligatur.
- 23 Beneplacitum est subreptitium si bona sunt litigiosa, & non fuit facta mentio de lite.
- Item si Testator reliquit bona Ecclesiæ cum prohibitione alienationis, & nihil de hoc fuit Papæ narratum.
- Clausula quorum tenores nihil operatur in his, quæ sunt facti.
- Scientia Papæ præsumpta non sufficit, ubi requiritur vera.

VISIS juribus, & testium depositionibus formiter inductorum, ex quibus constat alienationem bonorum Ecclesiæ N. loci N. in Beneplacito Apostolico (sive licentia Sac. Congregationis) nobis exhibito, & in actis producto contentorum cedere in evidentem utilitatem d. Ecclesiæ, causasque in precibus S. Sedi expressas veritati niti, & coram Nobis verificatas esse, ideò vigore facultatis in eodem Beneplacito tributæ, dicimus, & declaramus esse locum alienationi petitæ, & licuisse, & licere N. d. Ecclesiæ Rectori bona in Actis specificata, alienare, & distrahere pro pretio scutorum... ad effectum tamen pretium præfatum retrahendum integrè reinvestiendi (sive convertendi, sive deponendi &c.) in... juxta formam præscriptam in d. Beneplacito, & non alias, de cujus adimplemento infra.... d. Rector in actis nostræ Curie constare faciet sub pœnis arbitrio, ac etiam censurarum, & ita licentiam alienandi concedimus omni &c. Datum.

Ita pronunciaui Ego N. Vic. Gen. Judex Commissarius.

Datum, & publicatum fuit supradictum Decretum per d. N. in... die... anno... præsentibus N. N. & N. N. testibus &c.

N. Cancellarius.

ADNOTATIONES.

I. IN BENEPLACITO APOSTOLICO. Beneplacitum Apostolicum super alienatione bonorum Ecclesiarum, & locorum Piorum Ecclesiasticorum, sive expediatur per Datariam, sive à Congregationibus Concilii, & Episcoporum, & Regularium, habet regulariter in ventre clausulas, quæ

reddunt gratiam conditionalem, & quæ non nisi causa cognita verificandæ sunt; cum inducant formam per Exequutorem præcisè servandam, ut dixit Rota coram Dunozz. Sen. decis. 52. numer. 2. & coram Jun. decis. 731. num. 49. in quibus decisionibus firmatur, quod exequutores Beneplaciti nulliter gesserant propter neglectam clausulam -- ac bonis prædictis prius coram vobis specificatis. Quid

(Quidquid sit de executione Brevis expediti solito pro rebus deperditis in forma significavit, in quo continetur clausula -- si causa per te diligenter cognita &c. nam non est necesse, quod examinentur testes, sed sufficit, quod impetrans juret Capitula in monitorio contenta esse vera, ut respondit Congreg. Episcoporum in Firmana 17. Januarii 1594.

2. Beneplacitum potest præcedere, & etiam subsequi contractum alienationis, dummodò non tradatur possessio juxta Consil. 1. Navar. de reb. Eccles. alien. vel non, & de stylo Curia testatur Corrad. prax. disputat. lib. 9. cap. 6. num. 18. Si enim ante impetratum Beneplacitum traderetur emptori possessio, alienans, pœnas Paulinæ Constitutionis non evaderet; etiam si possessio esset data cum clausula reservationis Beneplaciti, seu cum conditione -- Salvo, Beneplacito Apostolico, nec alias, aliter, nec alio modo, Genuen. prax. Cur. Archiep. Neap. cap. 50. Donat. prax. rer. regular. tom. 1. part. 2. tract. 14. quæst. 25. n. 5. nisi fortè bona fides, aut ignorantia probabilis illum excusaret ad tradita per Quarant. in summ. Bullar. verb. alienatio num. 50. quem omnes sequuntur, ubi plures causas excusationis ab incurso pœnarum d. Extravag. adducit Corrad. prax. disp. lib. 9. cap. 6. num. 17. Panimoll. dec. 54. n. 13. & 14. Sac. Congregat. Concilii in Tarentina 9. Aprilis 1701. in qua cum adesset abusus locandi Capitularibus ad vitam bona Ecclesie absque Beneplacito Apostolico, & quæreretur an locationes sustinerentur, & an incidit in pœnas Extrav. ambitiosæ: responsum fuit ad utrumque negativè.

3. Sicuti pœnam dictæ Extravagantis alienans non incurreret, quando alienatio esset facta per Procuratorem cum reservatione Beneplaciti, qui tradidisset ante illius impetrationem, possessionem: quia mandatum, non censetur datum ad delinquendum, nec ad illicita, nec ad obligandum Dominum ad pœnam, Sebast. Medic. de regul. jur. par. 1. regul. 1. n. 65. & 94. & in terminis alienationis bonorum Ecclesie Ricc. in prax. par. 1. resol. 44. n. 2. & 3.

4. Et hic lectorem moneo, quod nonnul-

li DD. asserunt pœnas extrinsecas excommunicationis inflictas contra alienantes in Extrav. ambitiosæ, non esse usu receptas, neque locum habere in locatione bonorum ultra triennium facta, & hujus sequela sunt Barb. offic. Episc. alleg. 50. num. 235. & alleg. 95. n. 49. Pirhing. in jus can. lib. 3. tit. 13. nu. 56. & alii apud ipsos: quod tamen erroneum puto; cum praxis Sac. Congreg. totum oppositum quotidie doceat, ut mox patebit; etenim Congreg. Concilii in una Florentina pluries partibus informantibus, proposita nempe 7. Junii & 20. Septembris 1692. & 18. Aprilis 1693. declaravit Cappellanum qui ad vitam locaverat bona Capellanæ, incurrisse Censuras d. Paulinæ.

5. In alia Segnien proposita 15. Martii 1692. contra Provinciam N. qui calices, & patenas Ecclesie antiquatas, & usu quotidiano amplius non accomodatas sine beneplacito alienaverat incidisse in pœnas d. Extrav. & Sac. Canonum declaravit, quod pro absolutione esset supplicandum SS. non obstante, quod Provincialis allegaret licentiam, & approbationem Capituli generalis.

6. Decretis Congregat. Concilii famulantur declarationes Congreg. Episcop. & Regular. Nam in una Beneventana 15. Januarii 1619. proposita, quod Canonici Collegiæ Ecclesie Beneventanæ bona stabilia alienassent sine beneplacito fuit rescriptum -- Illustrissimi Sac. Congreg. Patres Archiepiscopo qui annulset Contractus, & Canonicos qui alienarunt in pœnas Paulinæ incidisse declaret, neque Sede Apostolica vel Sac. Congreg. inconsulta absolvascribi mandarunt.

7. Et in alia Tropien. in qua Abbas Ord. Cisterciens. cum licentia Diffinitorii alienaverat vigore c. terrulas diversis Prædiola cum utilitate Monasterii; proposito dubio an esset incursum Censuras Paulinæ, die 11. Januarii 1692. rescriptum fuit -- Detur facultas Archiepiscopo S. Severinæ absolvendi, & confirmandi contractus, quatenus sint utiles.

8. Ex quibus bene deducitur, quod in hac materia incursum censurarum et alienationem factam sine Beneplacito Apostolico, non sit procedendum cum sen-

sententia Doctorum forensium, qui innixi in verbo *presumpsit*, in Bulla Paulina contento opinantur, quod poena ista non incuratur, nisi dolus, & temeritas, (quæ delictum redoleat) concurreret, a quo quælibet causa excuset, inter quos adest de Luc. de alien. disc. l. n. 99. & disc. 51. num. 3. Passerin. de stat. homin. tem. 1. q. 185. art. 7. nu. 669. & alii plures: sed sequenda sit opinio tuta dd. Congregationum (ad quas pertinet interpretatio d. Constitutionis,) quæ excusat alienantes ab incurfu censurarum, quoties adest bona fides sincera, vel ignorantia facti probabilis, vel etiam juris in personis non ita peritis, ut sapide tradit Ricc. in prax. par. 1. resol. 132. & Nicol. lucubr. civil. lib. 2. tit. 1. de rer. divis. n. 29. vers. ult.

9. Item inferitur, quod non sit verum (vel saltem valde dubium) assertum Donati prax. rer. regular. tom. 1. par. 2. tract. 14. quest. 92. nempe, quod cum Excommunicatio Paulina non sit reservata possit à quocunque Confessario absolvi: nisi ad excusandum hunc Authorem dicere velimus, quod firmare voluerit, Confessarium ad hoc ab Episcopo approbaturum absolvere posse, ex illa communi, & recepta Sententia, quod Censuræ à jure, & Constitutionibus Apostolicis latæ, si sibi Papa non reservavit, Episcopo reservatæ censeantur, de qua apud Sayr. de censur. lib. 2. c. 19. num. 2. & in specie de hac censura Bellet. disq. cleric. part. 2. tit. de pœn. cleric. §. 35. num. 15.

10. Cæterum cum quotidie à Sac. Congr. committatur Episcopis absolutio talis excommunicationis incurse ob alienationes bonorum Ecclesiæ; evidens fit, quod saltem ex praxi, de qua testatur (preter allegata Decreta) Piafec. prax. Episc. par. 2. c. 5. art. ult. de bon. mens. Episcop. sit reservata, & quod Confessarii in illius absoluteione se ingerere non debeant quia secundum opinionem plurium DD. alienantes sine Beneplacito non tantum pœnas Extravag. Ambitiosæ, sed etiam censuram Papæ reservatam in cap. 11. sess. 22. Concil. Trid. de refor. incurrunt, Leo in Thes. for. Eccles. par. 1. cap. 15. num. 53. Gallemart. collect. in Concil. Trident. dict. cap. 11. cui ibid. num. 2. hæc habet -- Et

qui bona Ecclesiarum absque Sanctæ Sedis Apostolicæ impetrato assensu post publicationem Concilii in perpetuum scienter aut annuo censu locaverunt, conduxerunt, permutarunt, aut alias alienaverunt, & alienata receperunt subjacent pœnis præsentis decreti.

11. Et licet alii, quos citat Ventrigl. in prax. par. 1. annot. 1. & §. 4. num. 14. teneant contrarium; nihilominus Sac. Congr. Concilii pluries amplexa est primam sententiam, ut refert Leo loco mox citato, & in una Neapolitana 24. Januar. 1632. sic respondit -- Sac. Ec. Di. bio mature discussio censuit permutationem inter duas Ecclesias absque solemnitatibus factam effectuatam minimè sustineri, & Rectores ipsarum Ecclesiarum incidisse in pœnas cap. 11. sess. 22. de reform. & Extravag. Ambitiosæ de reb. Eccles. non alien. contentas, sed agendo cum Sanctissimo pro absoluteione, & dispensatione ab irregularitate si quam contraxerunt, lib. 14. dec. pag. 564.

12. Exigitur autem Apostolicum Beneplacitum, non solum quando alienatio bonorum fit pro sola utilitate, & commoditate Ecclesiæ; sed etiam quando fit pro solvendo ære alieno illius qui bona, & hereditatem reliquit, quoties fuerint Ecclesiæ vel loco Pio incorporata, ut respondit ead. Congr. in Salutiarum 20. Septembris 1642. lib. 17. dec. pag. 103. Item de rebus Ecclesiæ compromissum non potest sine Superioris assensu, & beneplacito: qui enim non potest alienare, neque compromittere potest, Tusch. lit. C. concl. 501. num. 34. cum aliis apud Barb. appell. 14. num. 17. & si agatur de re spirituali, compromissum non potest fieri in laicum et contingit de arbitr. ibique Canonistæ communiter cum Fagnan.

13. Neque ab impetratione Beneplaciti excusat non usus Constitutionis Ambitiosæ; quia non usus non est allegabilis: cum ubique præsumatur recepta tam in nostra Italia, quam extrà Genuen. prax. cap. 72. secundum impress. Neapol. 1602. Ciarlin. contr. 105. num. 111. & 112. Ventr. prax. p. 1. annot. 1. §. 4. n. 19. Pignat. consult. 126. num. 4. tom. 9. & declaravit Congr. Conc. in Vladislav. 1. Julii 1647. cum

cum enim Episcopus renueret renovare seu prorogare concessionem honorum Ecclesiarum factas ad 50. annos a suis Predecessoribus, & partes opponerent, quod Extravagans Ambitosæ non esset usu recepta in illis partibus, & ipse quæreret an posset id facere absque beneplacito? non usum dict. Constitutionis allegabilem non esse, & absque Beneplacito alienantes fieri non licere respondit, lib. 18. dec. pag. 335.

14. Et in alia Mediolanen. 13. Nov. 1655. Censuit bona Ecclesiarum, piorum locorum non posse alienari, nec concedi sola auctoritate Archiepiscopi, sed omnino requiri Beneplacitum Apostolicum ad prescriptum Constitutionis Paulinæ non obstanti prætenso allegato non usu, seu consuetudine, & die 20. ejusd. facta ratione Sanctiss. approbavit lib. 19. Dec. pag. 535.

15. Neque juvat (nisi exhibeatur expressum) allegare præsumptum ex cursu temporis quia hoc substulit Constitutio Urbani VIII. in Bullar. tom. 5. in ordine la 270. pag. 383. in qua præservatur sola centenaria, & immemorabilis concurrentibus requisitis, Rot. coram Cerro decis. 673. num. 12. Corrad. prax. dis. lib. 9. c. 6. n. 17. vers. at verò Ad. ad Pamphyli. dec. 133. pest. nu. 14. Verùm quia hujusmodi Constitutio emanavit ad providendum præjudiciis Ecclesiarum: si ageretur de contractu eis utili, & favorabili, tunc adhuc locum habere poterit doctrina communis, ut scilicet Beneplacitum præsumatur in fuisse per lapsum temporis 40. vel 30. annorum juncta observantia contractus sine contradictione, ut tenet Passerin. de stat. hom. tom. 1. quæst. 185. art. 7. nu. 613. vel si ageretur de contractu inito inter Ecclesiam, & Ecclesiam: nam etiam tali casu Beneplacitum Apostolicum præsumitur intervenisse spatio 30. annorum cum observantia subsequuta, ut in pacto d. Constitutionis Urbani respondit Rot. coram Duno. Jun. decis. 713. num. 6. & 10. dummodò tamen ex productione, & facie instrumenti non appareat non fuisse solemnitates servatas: nam præsumptio quæ oritur ex antiquitate temporis, quod scilicet fuerint adhibitæ solemnitates, cessat ubi ex inspectione Instrumenti apparet servatas non fuisse, vel alius insubsistens.

titulus fuit productus, Rota coram Pamphil. dec. 153. n. 7. ibiq; Add. n. 14. & 15. Donat. prax. rer. regul. to. 1. p. 2. tract. 14. quæst. 29. num. 2. Rot. coram Burat. decis. 122. num. 41.

16. Regulares verò, qui res mobiles pretiosas, & immobiles alienant, locant, vel distrahunt, Censuræ, & hypothecas constituunt absque beneplacito Sac. Congr. Concilii præter pœnas Extrav. ambitiosæ, ad illas privationis Officiorum, inhabitatis ad illa, vocis activæ, & passivæ ipso facto incurrunt juxta Decretum generale Urbani VIII. anno 1624. emanatum, & quod per extensum referunt Piasec. prax. Episc. par. 2. cap. 5. art. ultimo de bon. mens. Episc. par. num. 37. Donat. ubi sup. d. tract. 14. quæst. num. 5. absque alia sententia declaratoria ut respondit Congr. Concilii in Romana pro Cisterciensibus 1. Septembr. 1667. in qua propositis dubiis.

- I. An Abbates qui præsumunt Monasteriis ere alieno Consuatio nomine gravatis, teneantur ab illis Censuræ redimere, quantum tempore antecessorum factos?
- II. Quatenus teneantur, an negotiantes incidant in pœnas contractas in Decreto de verbis Regal. non alienandis?
- III. An ad effectum incidendi in eas opus sit præcedenti declaratione?
- IV. An superioribus Regularibus licet mutuo pecunias accipere absque Monachorum consensu capitulariter requisito?
Die 16. Martii 1689. confirmando decretum anno 1657. latum, respondit.
Ad I. teneri.
Ad II. incidere.
Ad III. ad effectum eos inveniendi non requiri declarationem.
Ad IV. non posse, lib. 21. decis. fol. 56.

17. Et hinc neque possunt sub iisdem pœnis exercere artem venalem Aromaticarum præterquam pro usu Religiosorum. nec.

nec pharmaca cuique vendere, etiam prae-
textu amicitiae, seu familiaritatis, excep-
tis Theriaca, Hiacinto, & aliis vulgo
nuncupatis Chimicis, non obstantibus
privilegiis Ordinum Regularium cujuslibet
instituti etiam Societatis Jesu, qui-
bus Congregat. Concilii auctoritate Papae
expressè derogavit in Decreto edito anno
1637. & postea confirmato 2. Septembris
& 16. Decembris in Concistorio 1647.
lib. 18. Dec. pag. 405. quia est negotiatio
illicita, & Ecclesiasticis personis prohi-
bita, ut non minus solidè, quam eruditè
probat Theophil. Raynaudus Soc. Jesu
in Opusculo de Religioso Negotiatore, ead.
Sac. Congreg. in Camerinen. 28. Februarii
1693. ad tertium.

18. Regulares autem qui promoventur
ad Episcopatum non acquirunt amplius
Religioni, sed propriae Ecclesiae: unde licet
Votum paupertatis substantia-
liter retineant; non dicuntur eorum bona
alienata in praedictum Monasterium
cujus fuerunt filii sed mensurae: ideoque jus
quod per talem promotionem recuperant
succedendi in bonis Agnatorum delatis
post assumptionem, non pertinet ad Mo-
nasterium, sed ad Cathedralam, ut re-
spondit Congregat. Concilii in Neapolitana
3. Decembris 1639. in qua cum quaereretur.

- I. *An Regularis professus incapax bonorum, ad Episcopatum assumptus recuperet jus succedendi quoad haereditatem post assumptum Episcopatum sibi delatam?*
II. *An eidem obstat celsio, & renunciatio hujusmodi haereditatis factae ad favorem fratris ad praescriptum S. Conc. Tr. c. 16. sess. 25. de Regul.*

Sub d. die resolutio prodit.

Ad I. recuperare jus succedendi ad haereditates post adeptum Episcopatum ad utilitatem suae Ecclesiae sibi delatas, quoad proprietatem, & ad proprium commodum quoad usumfructum.

Ad II. eidem non obstat supra dicta amissionem, & renunciationem, quoad haereditates, quae non sint alteri ante adeptum Episcopatum acquisitae.

19. Et hanc opinionem tamquam ve-
riorem tuentur, & sequuntur Laurent.
de Franch. contr. part. 2. quaest. 118. per
tot. & ibi Pasqualig. Barbof. de jur. Eccles.
lib. 1. cap. 42. num. 243. Passerin. de stat.
hom. tom. 1. quaest. 185. art. 8. num. 206.
ubi alia Decreta ejusdem Congreg. refert;
qui post longam dissertationem super ve-
ritate, legalitate, & intelligentia text.
in cap. Statutum 18. quaest. 1. num. 207. sic
concludit. Sic ergo manet explicata prima
pars illius cap. statutum, & apparet quod
Episcopus Religiosus sic sibi vindicat velut
haeres legitimus haereditatem, quod tamen
sibi acquirit solum usum liberum, & liberam
administrationem independentem à Praelatis
Regularibus, dependentem vero à Pontifice,
ut à Summo Praelato, proprietatem vero ac-
quirit Ecclesiae cuius est Episcopus.

20. Bene autem dictum fuit in supra re-
lato Decreto, & in altro, quod affert Pas-
serin. dummodo non sint alteri acquisita:
quia bona tertio quaesita non recuperat
Religiosus egrediens à Religione factio
Papae per promotionem ad Episcopatum,
vel aliam similem dispensationem: quic-
quid sit quando egreditur ante emissam
professionem, vel professionem annullat,
vel contemplatione Religionis, aut con-
ditionaliter renunciavit, prout distinguen-
do casus firmavit Rot. coram Cerr. dec.
530. per tot.

21. **ET IN ACTIS PRODUCTO.**
Hoc debet exprimi in Decreto, ad hoc
ut si Beneplacitum deperiret, talis Judi-
cis asserto satis probaret exhibitionem
fuisse realem, ut dicit Beltram. ad Greg.
dec. 59. num. 14. Rota coram Burrat. dec.
217. num. 8. quod secus dicendum esset
quando de Beneplacito non appareret,
nisi per assertionem Notarii; nam ei
non creditur, ut in terminis docet Ricc.
in prax. part. 1. resolut. 30. num. 4. & 5.
cum pluribus ab eo ibi allegatis quod
prius dixerat in decis. 32. num. 5. & 6.
part. 3.

22. **VERITATI NITI.** Si enim
Beneplacitum esset subreptitiè, & ob-
reptitiè, scilicet ob taciturnitatem ve-
ri, vel expressionem falsi, & per quod
Papa si scivisset verisimiliter non con-
cessisset, vel ad concedendum diffici-
lior

hior fuisset) obtentum, exequi non deberet: quia nihil prodesset, & alienatio esset nulla, Quarant. in summ. Bullar. verb. alien. n. 7. Passerin. de stat. hom. to. 1. q. 185. art. 7. n. 759. nisi taciturnitas versaretur circa qualitatem notoriam, vel quæ de jure inest, vel Papa novit, vel nosse præsumatur: adeo ut ei conveniat adagium, quod Papa censeatur habere omnia jura in scrinio pectoris c. 1. de Constit. in 6. quod verum est per interpretationem, quia omnia jura interpretari potest, Gloss. fin. in c. præter. verb. fallat dist. 23. vel dic quod in Papa non præsumitur ignorantia juris, nec præsumi debet, & censeatur ei nota qualitas, quæ est de jure, & omnia Decreta Concilii Trid. & Constitutiones suorum Prædecessorum, Rot. dec. 361. n. 12. p. 10. dec. 413. n. 77. p. 12. v. c. Passerin. in c. licet. 1. n. 15. de Const. in 6. vel demum dicas, quod coram Papa non sunt faciendæ allegationes juris, sed sufficit dicere, ita jure cavetur, Abb. in c. dudum il. 1. n. 3. de elect. Passer. ubi sup. n. 17. iste inquam defectus non facit gratiam subreptitiâ ad tradita per Navar. conf. 1. nu. 2. & 3. de feud.

23. Subreptitiam autem diceretur Beneplacitum, si bona alienanda esset litigiose, & non esset facta mentio de lite, Passerin. d. art. 7. n. 709. vel res esset relicta Monasterio, aut Ecclesiæ cum prohibitione alienationis, & nihil de hoc fuisset narratum, vel obscure, & sub involuero verborum, Ricc. in prax. part. 1. resol. 42. per tot. Ex quibus inferas, quod clausula quorum tenores, & aliæ similes in expeditionibus gratiosis contineri solitis ex qui-

bus induci solet scientia Papæ, nihil operantur in his quæ sunt facti, sed quæ sunt juris tantum, quia dicitur scientia ficta, & præsumpta, quæ non sufficit, ubi requiritur vera, ut dixit Rota coram Seraphin. dec. 981. nu. 2. & 7. & sequitur Fagnan. in c. veniens n. 24. de transact.

Decreti alienationis bonorum Ecclesiæ auctoritate ordinaria concessi.

FORMULA V.

SUMMARIUM.

- 1 Alienatio bonorum Ecclesiæ est prohibita de jure Divino, jure Civili, & jure Canonico.
- 2 Episcopus de jure communi concedit Beneplacitum pro alienatione bonorum Ecclesiæ modici valoris, usque ad summam scutorum 40.
- 3 Bona Ecclesiæ quæ excedunt valorem scut. 40. non possunt dividi in plura corpora, ut efficiantur alienabilia auctoritate Episcopi.
- 4 Fructus Censuum, non possunt rediri auctoritate Episcopi,
- 5 Fructus viginti annorum, æquantur prædiis rustici pretium bonorum.
- 6 Res Ecclesiæ potest in aliam magis utilem transmutari absq; Beneplacito, non tamen Patrimonium Clerici.
- 7 Emptor rei Ecclesiæ debet esse sollicitus de diversione pretii.

Vis juribus, & testium formiter receptorum depositionibus, ex quibus constat, alienationem Prædioli (sive Domunculæ, sive Arundineti, sive Oliveti, sive Nemoris, sive Vineolæ, sive Censuum) Ecclesiæ N. loci N. valoris .... annui verò fructus .... siti in territorio N. juxta suos fines, ut in processu; cedere in dictæ Ecclesiæ evidentem utilitatem, dicimus, & pronunciamus esse locum alienationi petiæ, & proinde auctoritate ordinaria nobis à jure tributa, licentiam concedimus N. dictum Prædiolum valoris .... pro pretio scutorum .... alienandi, ad effectum tamen pretium inde retrahendum convertendi in .... & non alias de qua pretii versione, tam emptor, quam dictus N. solliciti esse debent, & infra .... à die alienationis, & in actis nostræ Curie constare faciant sub pena reiteratæ solutionis, ac etiam censurarum. Datum &c.

N. Episcopus N. (sive Vic. Gen.)

N. Cancellarius.
ADNO-